

Dokument nr. 8:75

(2006-2007)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å øke stipendandelen for studenter som tar flere studiepoeng enn normert

Til Stortinget

BAKGRUNN

Kvalitetsreformen i høyere utdanning ble iverksatt høsten 2003, og formålene med reformen var blant annet å øke intensiteten på utdanningen og å øke studiepoengproduksjonen blant landets utdanningsinstitusjoner. Institusjonene skal, etter denne reformen, benytte lærings- og vurderingsformer som legger til rette for at studentene gjennomfører studiene på normert tid. I tillegg ble studiefinansieringen endret slik at studieprogresjon nå blir belønnet, mens de studentene som ikke klarer å gjennomføre studiene på normert tid, får en lavere stipendandel enn de gjorde tidligere.

En hensikt med endringene var altså å skape økonomiske incentiver for at studenter skal følge normert studieprogresjon. På bakgrunn av dette ble utdanningsstipendet, etter endringen i 2003, gitt med 40 prosent av kostnadsnormen på 8 000 kroner, hvor 25 prosent av stipendet ble utbetalt ved studiestart og de resterende 15 prosentene ble gitt som stipend avhengig av om studenten bestod eksamen. Fra 2004-2005 ble denne ordningen utvidet slik at hele basisstøtten for de studenter som er omfattet av støtteordningen for høyere utdanning, nå blir utbetalt som lån, og dette lånet blir etter hvert semester konvertert til utdanningsstipend basert på hvert studiepoeng som er bestått. Etter dette systemet kan maksimum 40 prosent av lånet bli omgjort til stipend hvert semester.

Det pekes i St.prp. nr. 1 (2006-2007) på at denne endringen har ført til at tallet på stipendmottakere, stipendutbetalinger og gjennomsnittsstipend gikk ned i 2004-2005 og 2005-2006, mens låneutbetalingene gikk opp i de samme årene. Mens gjennomsnittsstipendet i 2003-2004 var på 25 015 kroner, var det i 2004-2005 og 2005-2006 på henholdsvis 18 814 og 21 549 kroner. I evalueringen av Kvalitetsreformen, som ble lagt fram i januar 2007, vises det til at studiepoengproduksjonen har økt etter reformen¹. Normert studieprogresjon i dag er 60 studiepoeng i året, mens det i gjennomsnitt ble avlagt 42 studiepoeng pr. registrerte student i studieåret 2004-2005. Dette er en liten økning fra foregående år. Statistisk sentralbyrå (SSB) oppgir at en tredjedel av studentene oppnådde 60 studiepoeng eller mer, mindre enn en tredjedel oppnådde mellom 30 og 59 studiepoeng, og resten oppnådde mindre enn 30 studiepoeng². Denne statistikken tyder både på at det er en del deltidsstudenter og at mange studenter fortsatt ikke klarer å gjennomføre studiene på normert tid.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at et studiefinansieringssystem som belønner studenter som klarer å gjennomføre studiene på normert tid, var riktig vei å gå for å øke studiepoengproduksjonen ved utdanningsinstitusjonene våre, og for å sette høyere krav til studentene. Viktigst er likevel at den nye ordningen sender ut signaler til studentene om at det skal lønne seg å gjøre det bra, og at hardt arbeid og beståtte eksamener skal belønnes økonomisk. Dette er også holdninger det er viktig for studentene å ta med seg når de senere skal ut i arbeidslivet.

1. Aamodt, Per Olaf, Elisabeth Hovdhaugen og Vibeke Opheim (2006): "Den nye studiehverdagen". Delrapport 6. *Evaluering av Kvalitetsreformen, 2006*. Norges Forskningsråd, Rokkansenteret, NIFU Step, Oslo.
2. SSB (2006): *Studiepoengproduksjon per registrerte student i høyere utdanning*. Studieåret 2004/2005.

Tallene for studieåret 2004-2005 fra Statistisk sentralbyrå viser at nesten 10 prosent av studentene oppnådde mer enn 60 studiepoeng, og ved de vitenskapelige høyskolene er dette tallet så høyt som 17,9 prosent. To av målsettingene ved kvalitetsreformen var å få studentene til å bruke mer tid på studiene sine og redusere forsinkelser, og derfor bør studenter som bruker mye tid på studiene og avlegger flere studiepoeng enn normert, belønnes tilstrekkelig for dette. Signaleffekten dette sender ut, er av stor viktighet ved at effektivitet belønnes allerede i studietiden, og i tillegg vil utgiftene over offentlige budsjetter bli redusert ved at studentene gjennomfører studiene på kortere tid og kommer seg ut i arbeid.

Forslagsstillerne mener at studenter som gjennomfører studiene sine på kortere tid enn normert, bør bli ytterligere belønnet gjennom studiefinansieringen ved at en større del av lånet kan bli omgjort til utdanningsstipend, og mener at studenter som tar flere studiepoeng enn normert, bør få stipend utover 40 prosent av kostnadsnormen. Disse studentene sparer samfunnet for store kostnader, og de øker studiepoengproduksjonen ved utdanningsinstitusjonene.

Forslagsstillerne vil anmode Stortinget om å be Regjeringen endre studiefinansieringssystemet slik

at studenter som tar flere studiepoeng enn det som er normert, får omgjort en større del av lånet til utdanningsstipend. En slik ordning bør følge dagens modell slik at hvert enkelt studiepoeng studenten avlegger, fører til at en gitt andel av lånet blir omgjort til stipend. Maksgrensen på 40 prosent bør imidlertid økes slik at studentene, ved stor studiepoengproduksjon, kan få omgjort en større andel av lånet sitt til utdanningsstipend. Slik sikrer man at dyktige studenter belønnes gjennom studiefinansieringssystemet. Dette vil på sikt trolig føre til flere heltidsstudenter, siden studentene ved et slikt system vil ha økonomiske incentiver til å øke sin studieprogresjon, og får unna studiene på kortere tid enn i dag.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for å sikre at studenter som tar flere studiepoeng enn det som er normert, kan få omgjort en større del av lånet sitt til utdanningsstipend.

25. april 2007